

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5
IM. KRÓLA WŁADYSŁAWA ŁOKIETKA
W LUBLINIE

*Pomóżmy dzieciom,
by każdy z nich stał się tym,
kim stać się może.*
Janusz Korczak

MISJA SZKOŁY

Uczniu!

*Pomożemy Ci poznać świat, zdobyć wiedzę
i nauczymy Cię żyć w zgodzie z innymi i samym sobą.*

SPIS TREŚCI

MISJA SZKOŁY	2
PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE	4
WSTĘP	5
ROZDZIAŁ I. Aksjologiczne podstawy wychowania	6
ROZDZIAŁ II. Wizja absolwenta	7
ROZDZIAŁ III. Cele	8
ROZDZIAŁ IV. Zadania wychowawcze i formy ich realizacji	9
ROZDZIAŁ V. Tematyka godzin wychowawczych	15
ROZDZIAŁ VI. Działania profilaktyczne	16
ROZDZIAŁ VII. Ewaluacja	25
ROZDZIAŁ VIII. Postanowienia końcowe	26

PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 484 ze zm.).
2. Ustawa Prawo Oświatowe z 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
3. Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982 r. ze zm. (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1189).
4. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 roku (Dz.U. 1989 nr 29, poz. 155).
5. Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 roku (Dz.U. 1991 nr 120, poz. 526).
6. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. ze zm. (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 546).
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55 ze zm.).
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
11. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 24 lutego 2017 r., poz. 356).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z Dn. 28 sierpnia 2015 poz. 1249).
13. Statut Szkoły Podstawowej nr 5 im. Króla Władysława Łokietka w Lublinie.

WSTĘP

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania. Zadaniem nauczycieli jest dbanie o wszechstronny i harmonijny rozwój młodego człowieka.

Wychowanie to proces wspomaganie ucznia w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających je. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Odwołuje się do tradycji szkoły, a także zwraca szczególną uwagę na szacunek do kultury polskiej i europejskiej. Oddziaływania szkoły ujęte zostały w ramy działalności wychowawczej i profilaktycznej (w tym edukacyjnej i informacyjnej).

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej;
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki;
- opinii i sugestii rodziców, uczniów i nauczycieli.

ROZDZIAŁ I. Aksjologiczne podstawy wychowania

Szkoła Podstawowa nr 5 kształtuje u uczniów postawy sprzyjające dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu. Zwraca szczególną uwagę na poniższe wartości:

- godność
- wolność
- szacunek do siebie i do innych
- przyjaźń
- miłość
- dobro
- piękno
- patriotyzm
- szacunek do tradycji
- wytrwałość
- tolerancja
- sprawiedliwość
- odpowiedzialność
- roztropność
- aktywność w życiu społecznym
- obowiązkowość
- uczciwość
- wiedza
- rodzina
- ciekawość poznawcza
- kultura osobista
- pracowitość

ROZDZIAŁ II. Wizja absolwenta

Miarą naszego sukcesu wychowawczego będzie młody człowiek, który po ukończeniu szkoły podstawowej identyfikuje się z preferowanym systemem wartości, a w szczególności:

- cechuje go wysoka kultura osobista;
- jest ciekawy świata, podejmuje wysiłek samodoskonalenia;
- ma świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia;
- ma świadomość, że każdemu działaniu towarzyszy wysiłek, i jest gotów go podejmować;
- jest samodzielny, stawia sobie cele i je realizuje;
- jest odpowiedzialny za swoje postępowanie i wybory;
- potrafi porozumiewać się i współpracować z członkami grupy oraz umiejętnie rozwiązywać konflikty;
- dba o potrzeby innych ludzi;
- ma świadomość, czym jest rodzina, i zna role poszczególnych jej członków;
- identyfikuje się ze swoim krajem, narodem, regionem, kulturą i tradycją;
- jest tolerancyjny, rozumie odmienności kulturowe, religijne oraz inne różnice występujące między ludźmi;
- prowadzi zdrowy tryb życia;
- bezpiecznie i odpowiedzialnie porusza się w przestrzeni cyfrowej;
- posiada wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie;
- jest odpowiednio przygotowany do nauki na następnym etapie kształcenia;
- ma poczucie własnej wartości;
- sprawnie posługuje się językiem polskim i komunikuje się w językach obcych;
- umie korzystać z różnych źródeł informacji, zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę;
- potrafi używać nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- jest świadomym czytelnikiem;
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz;
- posiada umiejętność wystąpień publicznych.

ROZDZIAŁ III. Cele

Cel nadrzędny:

Wszechstronny rozwój młodego człowieka w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej oraz ukształtowanie postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Główne cele pracy wychowawczo-profilaktycznej Szkoły Podstawowej nr 5:

- wykształcenie postaw uczciwości, odpowiedzialności, sumienności, pracowitości i tolerancji;
- wyposażenie uczniów w postawę pielęgnowania tradycji, osiągnięć nauki i kultury polskiej;
- zintegrowanie zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej we współpracy z rodziną ucznia;
- przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich;
- wyposażenie uczniów w umiejętność prowadzenia zdrowego stylu życia;
- stworzenie warunków do rozwoju samorządności szkolnej i działalności charytatywnej;
- stworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia;
- wypracowanie umiejętności kulturalnego zachowania.

ROZDZIAŁ IV. Zadania wychowawcze i formy ich realizacji

Działalność wychowawcza szkoły polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości.

Działalność wychowawcza Szkoły Podstawowej nr 5 obejmuje w szczególności:

1. Tworzenie tradycji szkoły. *(sfera społeczna, aksjologiczna)*
2. Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych. *(sfera społeczna, aksjologiczna)*
3. Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się i rozwiązywania konfliktów. *(sfera emocjonalna, społeczna)*
4. Stymulowanie rozwoju uczniów, rozwijanie ich uzdolnień i talentów. *(sfera intelektualna)*
5. Promowanie zdrowego stylu życia. *(sfera fizyczna, psychiczna)*

1. Tworzenie tradycji szkoły

Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Stosowanie przyjętego Ceremoniału Szkoły Podstawowej nr 5.	nauczyciele
2. Organizowanie uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego (uwzględniając współpracę z parafią św. Jadwigi Królowej).	wyznaczeni nauczyciele i katecheci
3. Ślubowanie klas I.	wychowawcy klas I
4. Wycieczki i zajęcia integracyjno-edukacyjne.	wychowawcy
5. Organizacja balu absolwenta.	rodzice i wychowawcy klas VIII
6. Prowadzenie strony internetowej szkoły.	administrator
7. Przygotowywanie audycji Radia 5.	opiekunowie
8. Redagowanie gazetki szkolnej „Piąteczka”.	opiekunowie
9. Promowanie laureatów w szkole: a) na stronie internetowej, b) w szkolnej kronice.	wyznaczeni nauczyciele
10. Organizowanie „Dni Otwartych” szkoły.	zespół odpowiedzialny za promocję
11. Obchody święta szkoły.	wyznaczeni nauczyciele
12. Promowanie szkoły w środowisku.	pracownicy szkoły
13. Działania związane ze świętami, uroczystościami i imprezami szkolnymi oraz klasowymi.	katecheci, wychowawcy i wyznaczeni nauczyciele
14. Podtrzymywanie pamięci o zmarłych pracownikach szkoły.	dyrekcja i katecheci
15. Współpraca z Domem Kultury ABC.	dyrekcja i wyznaczeni

16. Prowadzenie Kroniki Szkoły. 17. Przygotowanie wystaw tematycznych i okolicznościowych.	nauczyciele nauczyciele biblioteki wyznaczeniu nauczyciele
---	--

2. Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych

Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Respektowanie praw człowieka w społeczności szkolnej: a) przestrzeganie Statutu Szkoły i Szkolnego Systemu Oceniania, b) uzasadnianie wystawionych ocen, c) przestrzeganie zaleceń poradni diagnozującej, d) działalność Rzecznika Praw Ucznia, e) rozwijanie samorządności szkolnej: – podejmowanie różnorodnych inicjatyw przez Samorząd Uczniowski, – praca przedstawiciela szkoły w Młodzieżowej Radzie Miasta.	pracownicy szkoły nauczyciele przedmiotów nauczyciele Rzecznik Praw Ucznia opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy
2. Upowszechnianie wiedzy o prawach człowieka: a) przeprowadzenie zajęć w ramach godzin wychowawczych, b) omówienie zagadnień związanych z prawami człowieka na innych zajęciach edukacyjnych.	wychowawcy nauczyciele
3. Organizowanie apeli wychowawczych.	
4. Uczestnictwo w obchodach świąt narodowych.	dyrekcja i opiekunowie Samorządu Uczniowskiego
5. Organizowanie uroczystych akademii z okazji ważnych świąt narodowych oraz rocznic.	opiekunowie poczty sztandarowego
6. Wyjścia do instytucji kulturalnych.	wyznaczeni nauczyciele
7. Zajęcia edukacyjne poszerzające wiadomości o tradycji, kulturze Polski i innych narodów.	wyznaczeni nauczyciele
8. Realizacja zadań zawartych w planie „Przeciwdziałanie nadmiernej absencji uczniów”: a) prowadzenie zajęć z uczniami o negatywnych skutkach nieobecności na zajęciach, b) edukacja rodziców na temat związku absencji z wynikami w nauce oraz konsekwencjami prawnymi wynikającymi z niespełniania obowiązku szkolnego,	nauczyciele wyznaczeni nauczyciele, wychowawcy i pedagodzy

<ul style="list-style-type: none"> c) systematyczne kontrolowanie obecności uczniów na zajęciach edukacyjnych (indywidualne zeszyty wychowawcze), d) monitorowanie frekwencji uczniów, e) współdziałanie z organami wymiaru sprawiedliwości. 	<p>nauczyciele</p> <p>pedagodzy i wychowawcy</p> <p>dyrekcja i pedagodzy</p>
9. Opieka nad mogiłą zbiorową żołnierzy na cmentarzu przy ul. Unickiej.	wyznaczeni wychowawcy
10. Promowanie pozytywnych postaw i zachowań uczniów poprzez udział w akcjach charytatywnych i pracy w wolontariacie.	nauczyciele

3. Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się i rozwiązywania konfliktów

Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Zajęcia integracyjne w klasach I, organizowanie wycieczek, imprez klasowych i szkolnych, dyskotek (andrzejkowa i karnawałowa) oraz balu absolwenta.	dyrekcja, nauczyciele i rodzice
2. Stwarzanie przez wychowawców możliwości pełnienia przez uczniów określonych funkcji na rzecz klasy i szkoły np. praca w Samorządzie Uczniowskim i samorządach klasowych.	wychowawcy
3. Zajęcia dotyczące zasad kulturalnego zachowania się i zapobiegania postawie roszczeniowej.	wychowawcy
4. Zajęcia edukacyjne kształtujące: <ul style="list-style-type: none"> a) postawę szacunku wobec siebie i innych, b) postawę otwartości i życzliwości w stosunku do innych, c) umiejętność samodzielnego myślenia i wyrażania własnych poglądów w sposób akceptowany społecznie, d) umiejętność komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz dostrzegania barier w komunikowaniu się, e) umiejętność asertywnego zachowania, f) umiejętność rozwiązywania konfliktów, g) umiejętność zwracania się o pomoc. 	wychowawcy i pedagodzy
5. Przekazanie uczniom informacji na temat rozsądnego i odpowiedzialnego korzystania z technologii informacyjnych i komunikacyjnych, zwłaszcza na temat bezpieczeństwa w sieci oraz przemocy wśród nastolatków; włączanie się do akcji „Dzień Bezpiecznego	nauczyciele informatyki, wychowawcy i pedagodzy

Internetu”.	
6. Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej w czasie wszystkich zajęć lekcyjnych.	nauczyciele

4. Stymulowanie rozwoju uczniów, rozwijanie ich uzdolnień i talentów

Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Rozwijanie zainteresowań uczniów: <ol style="list-style-type: none"> prowadzenie zajęć w ramach kół zainteresowań, realizacja autorskich programów nauczania, udział uczniów w konkursach, turniejach, olimpiadach oraz innych formach współzawodnictwa, zajęcia sportowe prowadzone wg kalendarza Organizacji Środowiskowej Akademickiego Związku Sportowego Województwa Lubelskiego, organizowanie wycieczek edukacyjnych. 	<p>prowadzący koła nauczyciele nauczyciele</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego nauczyciele</p>
2. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz przygotowujących do egzaminu końcowego.	nauczyciele przedmiotów
3. Zapewnienie doraźnej pomocy uczniom.	pedagodzy i nauczyciele
4. Uczestniczenie w imprezach kulturalnych (wernisaże, koncerty, wieczory poezji, spotkania autorskie, spektakle teatralne i filmowe).	nauczyciele
5. Organizowanie imprez i uroczystości szkolnych i pozaszkolnych.	dyrekcja i wyznaczeni nauczyciele
6. Nauka technik skutecznego uczenia się i zarządzania czasem wolnym.	nauczyciele pedagodzy i nauczyciele
7. Stosowanie nowatorskich metod nauczania oraz wykorzystywanie w dydaktyce środków multimedialnych.	nauczyciele
8. Stosowanie metody projektu w nauczaniu i wychowaniu: <ol style="list-style-type: none"> projekt edukacyjny realizowany w kl. II, przedmiotowe projekty realizowane przez nauczycieli. 	nauczyciele wychowawcy, nauczyciele uczący w kl. II
9. Współpraca z instytucjami współdziałającymi ze szkołą: <ol style="list-style-type: none"> Dom Kultury ABC, UMCS – Festiwal Nauki. 	dyrekcja i nauczyciele
10. Współpraca z zagranicą.	dyrekcja i wyznaczeni
11. Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów: <ol style="list-style-type: none"> wykorzystywanie pracowni komputerowych 	nauczyciele nauczyciele

<p>w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych, b) korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej, multimediiów i Internetu.</p> <p>12. Motywowanie uczniów do rozwoju własnych zainteresowań i uzdolnień przez udział w: a) kołach zainteresowań, b) zajęciach sportowych, c) organizowanych konkursach.</p> <p>13. Nabywanie umiejętności dokonywania samooceny w czasie godzin wychowawczych i innych zajęć lekcyjnych: a) autoprezentacja na forum klasy i szkoły w czasie projektów, uroczystości i innych imprez szkolnych, b) prezentowanie osiągnięć uczniów, np. eksponowanie prac uczniów w gablotach szkolnych, gazetce szkolnej oraz stronie internetowej szkoły.</p> <p>14. Pomoc w wyborze właściwej drogi kształcenia poprzez organizację zajęć z doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz udział w Targach Edukacyjnych.</p> <p>15. Autoprezentacja poprzez przygotowanie: życiorysu, CV, listu motywacyjnego, podania.</p>	<p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele, wychowawcy</p> <p>doradca zawodowy, pedagodzy</p> <p>nauczyciele, doradca zawodowy</p>
---	---

5. Promowanie zdrowego stylu życia

Formy realizacji	Odpowiedzialni
<p>1. Edukacja prozdrowotna: a) zajęcia dotyczące higieny okresu dojrzewania, b) zajęcia związane z nauką rozplanowania dnia uwzględniającego higienę życia codziennego, c) zajęcia dotyczące stosowania właściwej diety, d) zajęcia dotyczące oddziaływania produktów żywnościowych na nasze zdrowie i funkcjonowanie, e) dbanie o własny wizerunek i higienę osobistą, f) promowanie interesujących prozdrowotnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>2. Zajęcia dotyczące: a) rozpoznawania swoich potrzeb rozwojowych, b) rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z emocjami, c) radzenia sobie ze stresem.</p> <p>3. Tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu:</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele biologii, nauczyciele wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna i rodzice</p> <p>wychowawcy i pedagodzy szkolni</p> <p>dyrekcja</p>

<p>a) promowanie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym,</p> <p>b) organizowanie zajęć sportowych,</p> <p>c) organizowanie wycieczek o charakterze sportowo – rekreacyjnym.</p> <p>4. Angażowanie uczniów w działania proekologiczne takie, jak: zbiórka plastikowych nakrętek, zużytych baterii, telefonów komórkowych, płyt CD i DVD.</p>	<p>nauczyciele wychowania fizycznego wychowawcy</p> <p>wyznaczeni nauczyciele</p>
---	---

ROZDZIAŁ V. Tematyka godzin wychowawczych

Sfera	Zagadnienia do realizacji
fizyczna	Kształtowanie postaw prozdrowotnych. Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.
psychiczna (emocjonalna)	Sposoby pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.
psychiczna (intelektualna)	Rozpoznawanie własnych zainteresowań. Wytyczanie ścieżki kariery.
społeczna	Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych.
aksjologiczna	Upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

ROZDZIAŁ VI. Działania profilaktyczne

Szkoła podstawowa jest szkołą skupiającą dzieci i młodzież od 7 do 15 roku życia, których edukacja odbywa się na dwóch etapach. Daje to możliwość dogłębnego poznania uczniów, ale zarazem jest to czas dużych zmian rozwojowych, co może skutkować pojawianiem się różnorodnych problemów wychowawczych.

W przypadku uczniów naszej szkoły obserwowane zachowania problemowe to przede wszystkim:

- trudności adaptacyjne,
- nieadekwatna samoocena,
- łamanie norm i reguł społecznych,
- stosowanie agresji i przemocy jako sposobu na osiągnięcie celu,
- wagary jako ucieczka od niepowodzeń szkolnych, fobie szkolne,
- negatywne interakcje z mediami elektronicznymi,
- bezkrytyczne uleganie presji rówieśniczej,
- eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi (nikotyna, leki, alkohol, narkotyki).

Działalność profilaktyczna Szkoły Podstawowej nr 5 obejmuje w szczególności:

1. Upowszechnianie norm zachowań obowiązujących w szkole.
2. Upowszechnianie zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły.
3. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych.
4. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
5. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość.
6. Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych.
7. Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
8. Eliminowanie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji. Nauka odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych.

Oddziaływania profilaktyczne prowadzone są w ramach strategii edukacyjnej, informacyjnej, alternatyw i interwencyjnej. Mają one na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych i wzmacnianie czynników chroniących.

Działalność edukacyjna polega na stałym poszerzeniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Tematyka	Odbiorcy	Formy realizacji	Realizatorzy	Uwagi (współpraca)
1. Rozwój psychofizyczny uczniów. Potrzeby rozwojowe dzieci i młodzieży.	nauczyciele rodzice uczniowie	– uczestniczenie w kursach i szkoleniach – szkolenia w ramach zespołów samokształceniowych – samokształcenie – psychoedukacja podczas zebrań rodziców – udostępnianie literatury – lekcje biologii, wdż, w-f – godz. wychowawcze	nauczyciele wychowawcy bibliotekarz pedagog nauczyciele wychowawcy	
2. Uczenie: – rozpoznawania i realizowania swoich potrzeb rozwojowych. – rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z emocjami – technik radzenia sobie ze stresem.	uczniowie nauczyciele uczniowie uczniowie rodzice uczniowie nauczyciele	– lekcje wdż – lekcje wychowawcze – warsztaty przygotowujące do prowadzenia programów profilaktycznych – realizacja programów profilaktycznych – lekcje wychowawcze – konsultacje indywidualne – godz. wych. – konsultacje – warsztaty – szkolenia, warsztaty	nauczyciele wdż wychowawcy edukator programu przeszkoleni nauczyciele, wychowawcy wychowawcy nauczyciele pedagog wychowawca pedagog szkolny PP-P	pedagog
3. Kształtowanie poczucia własnej wartości, wiary we	uczniowie	– lekcje wychowawcze – zajęcia edukacyjne	wychowawcy nauczyciele rodzice	

własne siły i możliwości.	rodzice	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne – edukacja podczas zebrań klasowych 	wychowawcy pedagog wychowawcy	
4. Trening umiejętności społecznych, m.in.: –porozumiewanie się ze sobą –konstruktywne rozwiązywanie konfliktów –ćwiczenie prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktów rówieśniczych –mediacje –komunikowania się za pomocą mediów elektronicznych.	nauczyciele rodzice uczniowie	<ul style="list-style-type: none"> – kursy i szkolenia – warsztaty przygotowujące do prowadzenia programu profilaktycznych – edukacja podczas zebrań rodziców – konsultacje indywidualne – propagowanie i udostępnianie literatury – uczestnictwo w spektaklach profilaktycznych – godz. wychowawcze – lekcje wdz 	psycholog edukator programu wychowawcy światlicy wychowawcy pedagog bibliotekarz dyrektor pedagog wychowawcy nauczyciele wdz pedagog	
5. Edukacja prozdrowotna, m.in.: – higiena osobista i otoczenia – bezpieczeństwo i pierwsza pomoc – aktywność ruchowa i umysłowa – zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu – kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych.	uczniowie	<ul style="list-style-type: none"> – godz. wychowawcze – lekcje wdz, przyrody, biologii, w-f, chemii, fizyki – realizacja programów profilaktycznych – konkurs plastyczny o tematyce prozdrowotnej 	wychowawcy nauczyciele przedmiotów przeszkoleni nauczyciele pedagog nauczyciel plastyki pedagog wychowawcy światlicy	pielęgniarka stomatolog PP-P

<p>6. Charakterystyka zachowań problemowych i ich przyczyny, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niepowodzenia szkolne – wagary – ucieczki z domu – grupy nieformalne – zbyt wczesna inicjacja seksualna – negatywne interakcje z mediami elektronicznymi. 	<p>nauczyciele</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia – psychoedukacja podczas zebrań rodziców – lekcje wdż – godz. wychowawcze – indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym 	<p>dyrektor</p> <p>wychowawcy specjaliści</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>pielęgniarka</p> <p>pedagog</p>	
<p>7. Zaburzenia emocjonalne a choroby psychosomatyczne dzieci i młodzieży (nadpobudliwość, nerwice i depresje młodzieńcze, zaburzenia odżywiania).</p>	<p>nauczyciele</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia – samokształcenie – rozmowy indywidualne – lekcje biologii, wdż, godziny wychowawcze – rozmowy indywidualne 	<p>dyrektor</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>pedagog</p> <p>nauczyciele przyrody, biologii, wdż, wychowawcy, pedagog</p>	<p>SPPiTR</p> <p>PP-P</p> <p>pielęgniarka</p>
<p>8. Charakterystyka środków uzależniających, przyczyny i mechanizmy wchodzenia w uzależnienia.</p>	<p>nauczyciele</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uczestnictwo w kursach i szkoleniach – szkolenie rodziców – rozpowszechnianie ulotek informacyjnych – lekcje biologii, wdż, chemii – profesjonalne programy profilaktyczne 	<p>dyrektor</p> <p>nauczyciele</p> <p>pedagog</p> <p>pedagog</p> <p>nauczyciele</p> <p>przeszkoleni nauczyciele</p>	<p>policja</p> <p>MONAR</p> <p>policja</p> <p>MONAR</p> <p>PP-P</p> <p>PP-P</p>
<p>9. Przyczyny, źródła, mechanizmy agresji i przemocy,</p>	<p>nauczyciele</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uczestnictwo w kursach i szkoleniach 	<p>dyrektor</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p>	

w tym cyberprzemocy. Sprawca i ofiara przemocy.	rodzice	<ul style="list-style-type: none"> – samokształcenie – psychoedukacja rodziców podczas zebrań i rozmów indywidualnych – polecanie publikacji 	wychowawcy pedagog nauczyciele bibliotekarz	
---	---------	---	--	--

Działalność informacyjna polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Tematyka	Odbiorcy	Formy realizacji	Realizatorzy	Uwagi (współpraca)
1. Profesjonalne programy profilaktyczne, strategie profilaktyczne.	nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> – informowanie podczas spotkań zespołów samokształceniowych – uczestnictwo w szkoleniach przygotowujących do prowadzenia programów profilaktycznych 	przewodniczący zespołów nauczyciele	pedagog pedagog
2. Baza informacyjna dotycząca form pomocy specjalistycznej.		– gromadzenie i udostępnianie literatury, scenariuszy zajęć, filmów poświęconych problemom dzieci i młodzieży (np. agresja, zaburzenia odżywiania)		dyrektor
3. Procedury postępowania nauczycieli i wychowawców oraz współpracy szkoły z instytucjami.	nauczyciele uczniowie		nauczyciele pedagog samorząd uczniowski rzecznik praw ucznia	dyrektor
4. Konsekwencje karne związane	nauczyciele rodzice	– szkolenia	bibliotekarz pedagog	policja prawnik

z naruszeniem prawa (kradzieże, przemoc, wymuszenia, posiadanie narkotyków).	uczniowie	– psychoedukacja w czasie zebrań rodziców –lekcje wychowawcze		dyrektor nauczyciele	kurator sądowy
	nauczyciele	–szkolenie			

Działalność profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Tematyka	Odbiorcy	Formy realizacji	Realizatorzy	Uwagi (współpraca)
I. Profilaktyka uniwersalna:				
1. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu: – realizowanie zainteresowań – działania prospołeczne – zajęcia sportowe i rekreacyjne.	uczniowie	– działalność kół zainteresowań,	nauczyciele	
	uczniowie nauczyciele	– działalność Samorządu Uczniowskiego – współpraca z Osiedlowym Domem Kultury ABC	opiekunowie Samorządu Uczniowskiego dyrektor wychowawcy	
		– organizowanie wycieczek turystyczno-krajoznawczych – organizowanie wyjść do instytucji kulturalnych	nauczyciele	
	uczniowie	– organizowanie szkolnych dyskotek – organizowanie i włączanie się do akcji charytatywnych – wolontariat – działalność Radia 5 – działalność organizacji religijnych	Samorząd Uczniowski SKC, Samorząd Uczniowski	
	uczniowie nauczyciele	– organizowanie zajęć	nauczyciel opiekun koła katecheci wychowawcy dyrektor	

	rodzice	integracyjnych – wspólne świętowanie (w szkole i poza nią)	wychowawcy rodzice	
	uczniowie	– wykorzystywanie inicjatyw uczniów i rodziców	dyrektor nauczyciele	
	uczniowie nauczyciele rodzice	– poszukiwanie sprzymierzeńców i sponsorów w pracy profilaktycznej (rodzice, służba zdrowia, instytucje pozarządowe)	dyrektor pedagog nauczyciele	
	uczniowie	– prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych – korzystanie z bazy sportowej – organizowanie wycieczek o charakterze sportowym	nauczyciele wf dyrektor nauczyciele pedagog	
2. Pomoc rówieśnicza.	uczniowie	– organizowanie pomocy w nauce	Samorząd Uczniowski nauczyciele	
3. Planowanie przyszłości.	uczniowie	– pomoc w wyborze dalszej drogi kształcenia	wychowawcy pedagog doradca zawodowy nauczyciele	PP-P
II. Profilaktyka selektywna:				
1. Działania na rzecz indywidualnych osób i lokalnego środowiska.	uczniowie rodzice nauczyciele	– prowadzenie rozmów indywidualnych ze sprawcami przemocy oraz ich rodzicami – dawanie wsparcia ofiaram przemocy i wzmacnianie oddziaływań ich rodzin – włączanie do interwencji służb specjalistycznych	nauczyciele pedagog nauczyciele pedagog dyrektor pedagog	

		<p>(psycholog, policja, kuratorzy)</p> <ul style="list-style-type: none"> – ścisła współpraca z V Komisariatem Policji m.in. w celu monitorowania okolic szkoły – stosowanie procedury postępowania interwencyjnego (dotyczącego agresji, używania środków psychoaktywnych przemocy, kradzieży itp.) – prowadzenie mediacji rówieśniczych – wzmożone dyżury w miejscach, gdzie uczniowie szczególnie są narażeni na zachowania agresywne (korytarz szkolny, okolice sklepu, szatnie, toalety) i czują się mało bezpiecznie – dbanie o przepływ informacji między nauczycielami, szkołą i in. instytucjami – reagowanie w razie uzyskania informacji o różnych zagrożeniach (np. planowana bójka, osoba obca w szkole, sprzedaż alkoholu, papierosów w okolicznych sklepach) – pozyskiwanie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy 	<p>dyrektor pedagog</p> <p>pedagog nauczyciele</p> <p>przeszkoleni uczniowie dyrektor nauczyciele pracownik ochrony pracownicy obsługi</p> <p>dyrektor nauczyciele rodzice wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>pedagog</p>	
--	--	--	---	--

III. Profilaktyka wskazująca:

1. Działania związane z pojawieniem się ucznia z objawami używania środków psychoaktywnych.	uczeń z objawami	<ul style="list-style-type: none"> – indywidualne rozmowy – konsultacje – skierowanie do placówki specjalistycznej 	wychowawca pedagog terapeuta	rodzice placówka leczenia uzależnień
	grupa rówieśnicza	<ul style="list-style-type: none"> – lekcje wychowawcze – warsztaty z terapeutą – indywidualne rozmowy wspierające 	wychowawca terapeuta pedagog	PP-P

ROZDZIAŁ VII. Ewaluacja

Cele ewaluacji:

1. informowanie zainteresowanych o efektach wdrażanego programu,
2. monitorowanie, korygowanie i uaktualnianie programu,
3. sprawniejsze zarządzanie szkołą (czas pracy, umiejętności pracowników, majątek materialny),
4. starania o dodatkowe środki finansowe.

Sposoby zbierania danych do ewaluacji:

- a) wskaźniki ilościowe, np.:
 - frekwencja,
 - oceny zachowania uczniów,
 - liczba osób prowadzących zajęcia profilaktyczne,
 - liczba osób angażujących się w życie szkoły,
 - liczba osób biorących udział w zajęciach alternatywnych,
- b) wskaźniki jakościowe:
 - rodzaje działań podjętych na terenie szkoły,
- c) metoda sondażu diagnostycznego:
 - opinie i poglądy grupy uczniów reprezentujących całą populację,
 - opinie i poglądy grupy rodziców reprezentujących całą populację
 - opinie i poglądy nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- d) techniki badawcze:
 - obserwacja zachowań uczniów,
 - ankieta z uczniami, rodzicami, nauczycielami,
 - rozmowy,
 - analiza dokumentów (dzienniki, plany pracy, scenariusze zajęć, kroniki, strony internetowe, dokumentacja fotograficzna itp.),
- e) narzędzia badawcze:
 - kwestionariusze ankiety,
 - arkusze obserwacji.

ROZDZIAŁ VIII. Postanowienia końcowe

Uzupełnieniem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły są niżej wymienione dokumenty:

1. Plan działań Szkoły Podstawowej nr 5 w Lublinie.
2. Kalendarz zadań Szkoły Podstawowej nr 5 w Lublinie.
3. Plany pracy: zespołów samokształceniowych, pedagoga szkolnego, doradcy zawodowego, biblioteki szkolnej, świetlicy szkolnej.
4. Plany pracy wychowawczo-profilaktycznej klas.
5. Plan Przeciwdziałanie nadmiernej absencji uczniów w Szkole Podstawowej nr 5 w Lublinie.
6. Procedury interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, w tym interwencja profilaktyczna.
7. Scenariusze uroczystości.
8. Harmonogram wycieczek.
9. Programy kół zainteresowań.
10. Plan pracy Rady Rodziców Szkoły Podstawowej nr 5 w Lublinie.
11. Plan pracy Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 5 w Lublinie.